

Besteforeldrenes klimaaksjon

Til: Programkomiteen i de politiske lokallagene i Buskerud fylke

Fra: Besteforeldrenes klimaaksjon

Dato: 1.11.2018

De neste 10 årene er de mest avgjørende for menneskehetens klima-snuoperasjon. Sørg for at ditt parti og din kommune blir med i den globale klimadugnaden.

Det som skjer på fylkes- og kommunenivå vil være avgjørende for om vi i Norge klarer å skape den raske klima-snuoperasjonen som er nødvendig, ifølge FNs klimapanel.

- ⇒ I *Klimavettreglene fra 2015* finner dere en idebank for lokale klimatiltak. En oppdatert versjon vil om kort tid bli å finne på Klimavalgalliansens nettside. Se <http://www.klimavalgalliansen.no/>.
- ⇒ I *vedlagte ark* har vi laget forslag til politikkpunkt med klimatiltak som gjør at dere får en helhetlig og framtidsrettet klimapolitikk i fylkesprogrammet og lokale partiprogram.

Ved å ta med disse punktene i partiprogrammet, blir dere med i den globale dugnaden for å begrense global oppvarming til 1,5 grader – For å unngå klimakatastrofen som 3 – 4° oppvarming vil innebære.

Politikkpunkt til det lokale partiprogrammet – Til sammen en helhetlig klimapolitikk –

1) Skape gjennomføringskraftig lokal klimadugnad

- **Kommunen skal ha en årlig klimatiltaksplan med eget budsjett og tidsressurs.**
Ved at dette utarbeides og vedtas som en del av den årlige budsjettprosessen blir klimaarbeidet integrert i kommunens ordinære virksomhet. Klimaarbeidet får framdrift.
Kommunen skal søke klimasamarbeid med fylkeskommunen og andre kommuner.
Slik skapes stordriftsfordeler som gjør klimaarbeidet mer virkningsfullt og kostnadseffektivt.
Kommunen skal engasjere alle ansatte i klimaarbeidet, f.eks. gjennom miljøsertifisering.
Det er viktig at hele organisasjonen er positiv til og deltar i klimaarbeidet. En effektiv måte å gjøre dette på er gjennom Miljøfyrtårn (MFT) sertifisering av administrasjon og institusjoner, og Grønt Flagg eller MFT sertifisering av skoler og barnehager.
- **Kommunen skal engasjere innbyggerne i klimadugnaden, f.eks. gjennom årlig klimafestival.**
Om folk blir med i klimadugnaden, blir de også mer positive til klimapolitiske tiltak. En måte å involvere sivilsamfunnet, er gjennom en årlig klimafestival arrangert som et offentlig-ideelt-privat samarbeid. Her kan det settes søkelys på viktigheten av å begrense global oppvarming, og presenteres klimavennlige løsninger som innbyggere og bedrifter kan ta i bruk.

2) Få ned klimagassutslippene i kommunen

- **Kommunen skal aktivt bidra til fossilfri transport gjennom å få bygget ladestasjoner, ha parkeringsfordel for elbiler og fase inn elbiler og lavutslippskjøretøy i egen virksomhet.**
Overgang til privatbilisme med elbiler gir store utslippskutt. Kommunen kan bidra ved å sørge for at det bygges hurtigladestasjon(er), og normallading ved butikkentra, boligblokker og gateparkering. Selskapene som bygger og driver ladestasjoner kan kontaktes for gjennomføring av tiltak. At grunneier stiller gratis plass til rådighet er ofte alt som trengs. I byer med parkeringsavgift skal elbiler ha lavere eller ingen avgift. Elbiler kan gis fordel på offentlige og private P-plasser ved at de mest attraktive parkeringsplassene (utenom HC-plasser) reserveres elbiler, og at reserveringen økes i takt med etterspørselen. Ved anskaffelse/leasing av kommunale kjøretøy skal kommunen følge Miljødirektoratets forslag til drivstoffhierarki, slik at både klimamål og bærekraftsmål blir oppfylt.
- **Kommunens arealplan skal legge til rette for at gange, sykkel og kollektivtransport blir det naturlige valget for reiser til og fra skole og arbeid for stadig flere av innbyggerne.**
F.eks. gjennom fortetting i sentrum og langs kollektivakser og å bygge gang- og sykkelveier.
- **Forbudet mot fossil oppvarming fra 2020 skal følges opp med gode fornybare løsninger.**
Fra 2020 er fyring med fossil energi forbudt i kommunens egne bygg og for innbyggerne. Det er viktig at kommunen følger opp dette med gode fornybare løsninger, også for innbyggerne.
- **Kommunen skal innføre kjøttfri mandag i egne kantiner og promotere det lokalt.**
Flyreiser, fossilbilisme og kjøttforbruk gir store personlige klimagassutslipp. Derfor er det viktig å prøve å påvirke kostholdet til befolkningen, ikke bare reisevaner og -måter.
- **Kommunen skal være en pådriver for landstrøm, der det er hensiktsmessig.**
Kommunen skal være en pådriver som bringer havnemyndighet, nettselskap og kystnæringer sammen for å få etablert landstrøm.

3) Bidra til et grønt skifte i det lokale næringslivet

- **Det skal stilles strenge miljø- og klimakrav som tillegges betydelig vekt ved innkjøp.**
Kommunen skal proaktivt bruke egne innkjøp til å fremme et grønt skifte i næringslivet. Bygg- og anlegg og transport medfører store klimagassutslipp, så her er dette særlig viktig. Innkjøpssamarbeid med andre kommuner og fylkeskommunen gjør dette mer virkningsfullt.
- **Kommunen skal ta initiativ til et klima-partnerskap med næringslivet, f.eks. klimapartnere**
Gjennom lokale næringslivsmøter kan klimaløsninger i ulike bransjer belyses. I stadig flere fylker etableres det *Klimapartner-nettverk* der kommunen og lokale bedrifter kan bli med. Gjennom videokonferanse kan det være mulig å få koplet seg på deres møter for medlemsbedrifter, selv om det ikke finnes slikt nettverk i fylket.

4) Eliminere finansiell risiko skapt av den globale klimaomstillingen

- **Kommunen skal trekke finansielle investeringer, plasseringer og forsikringer ut av kull-, olje- og gassvirksomhet og velge plasseringer med god klimaprofil, så langt råd er.**
Paris-avtalens mål om å begrense global oppvarming til 1,5 grader innebærer at fossil energi må fases ut så raskt som mulig. Om denne klimaomstillingen skaper en fossil nedgangstid som rammer kommunens inntekter, næringsliv og innbyggere, gjelder det å unngå at de finansielle reservene også rammes. Slik var det for Terra-kommunene ved finanskrisen i 2008. Lærdommen er å være føre var, og trekke midlene ut allerede nå – Før alle andre gjør det og verdifallet er et faktum. Eid kommune har vært en foregangskommune i å gjøre dette.

5) Redusere fysisk klimarisiko gjennom klimatilpasning

- **Kommunen skal etablere en tiltaksplan med budsjett og tidsressurs for klimatilpasning**
Om det ikke allerede er gjort, må kommunen gjennomføre en kartlegging av lokal klimarisiko når det gjelder styrtregn, stormflo, stormvinder og langvarige regn- eller tørkeperioder. Så gjelder det å eliminere de mest gjentakende/sannsynlige/verste konsekvensene i tide.